

ÖRYGGISLEIÐBEININGAR

Útgáfudagur/ útgáfa: 15.02.2008 / 5

Kemur í stað: 04.03.2004 / 4

Útskriftardagur: 15.2.2008

1. VÖRUHEITI OG FRAMLEIÐANDI

Vöruheiti:	Vítissódi	
Framleiðandi:	Mjöll Frigg hf. Austursíða 3 603 Akureyri Sími: 512 3000 Fax: 512 3059 Netfang: akureyri@mjollfrigg.is	Vesturvör 30C 200 Kópavogur Sími: 512 3000 Fax: 568 0161 Heimasíða: www.mjollfrigg.is
Slys:	Hafið samband við lækni eða Eitrunarmiðstöð Landspítala-háskólasjúkrahúss í síma 543 2222. Hafið meðferðis merkimiða eða þessar öryggisleiðbeiningar ef leita þarf lækni. Sími Neyðarlínunnar er 112.	

2. SAMSETNING / UPPLÝSINGAR UM INNIHALD

Innihald (m.a.):	CAS-nr.	EINECS-nr.	Varnaðarmerki	H-setn.	Styrkur
Efni					
Vítissódi	1310-73-2	215-185-5	C	35	98-100%
Varnaðarmerki, hættu- og varnaðarsetningar, sjá lið 15.					

3. VARÚÐARUPPLÝSINGAR

Almennt: Ætandi efni, hættulegt heilsu og umhverfi.

4. SKYNDIÐHJÁLP

Almennt:	Ef að grunur um krankleika eða heilsutjón vaknar leitið þá strax lækni. Hafið þessar leiðbeiningar meðferðis.
Innöndun:	Ferskt loft, hvíld á hlýjum stað, helst í þægilegri sitjandi stellingu. Skolið nef og munn hol með vatni. Öndunaraðstoð ef með þarf. Forðist alla líkamsáreynslu. Hafið samband við lækni.
Inntaka:	Gefið strax nokkur glös af mjólk eða vatni, ef hinn slasaði er við fulla meðvitund. Framkallið ekki uppköst. Samstundis á sjúkrahús.
Snerting við augu:	Mjög mikilvægt! Skolið strax með vatni að minnsta kosti í 15 mínútur (haldið augnlokunum sundurglenntum), og síðan strax á sjúkrahús. Augnlæknir.
Snerting við húð:	Skolið strax með miklu vatni, innanklæða líka ef þarf. Fjarlægjið fót sem slettst hefur á. Ætingarsár verður læknir að meðhöndla.

5. BRUNI/AÐFERÐIR VIÐ AÐ SLÖKKVA ELD

Almennt:	Kælið nálægar birgðir af efniinu með vatnsúða sé ekki unnt að fjarlægja þær hættulaust. Forðist að vatn komist í snertingu við efnið ef unnt er.
Brennanleiki:	Brennur ekki.
Slökkviefni:	Duft, froða, kolsýra
Hættuleg niðurbrots-efni við bruna:	Mikil varmamyndun ef að efnið kemst í snertingu við vatn.
Hlífðarbúnaður við slökkvistörf:	Sýruþolinn hlífðargalli og reykköfunarbúnaður.

6. EFNALEKI

Til verndar fólki:	Gætið þess að efnið komist ekki í snertingu við húð eða augu (sjá 8. lið).
Til verndar umhverfi:	Komið í veg fyrir að varan berist í niðurföll eða mengi grunnvatn eða jarðveg. Þynnið með miklu magni af vatni.

Hreinsun: Sopið efninu upp í tóm ílát til förgunar (sjá 13. lið).

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

Meðhöndlun: Almennar ráðstafanir sem tíðkast við meðhöndlun varasamra efna.

Geymsla: Geymist í upprunalegu umbúðunum, lokuðum, á þurrum og vel loftræstum stað þar sem að börn ná ekki til. Haldið fjarri mögulegum hvarfefnum (sjá 10. lið). Æskilegt geymsluhitastig er 5-20°C. Geymslutími a.m.k. tvö ár sé leiðbeiningum um geymsluaðstæður fylgt.

8. EFTIRLIT MEÐ MENGUN / PERSÓNULEGUR HLÍFÐARBÚNAÐUR

Mengunarmörk: Um þau hráefni sem notuð eru í vöruna og getið er í reglugerð 154/1999 um reglur og leiðbeiningar um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum gildir eftirfarandi:

Efni	CAS-nr.	EINECS-nr.	Meðalgildi	Þakgildi
Vítissódi	1310-73-2	215-185-5	2 mg/m ³	2 mg/m ³

Tæknilegar öryggisráðstafanir:

Möguleiki til augn- og húðskolonar með vatni. Góð loftræsting. Vinnu skal ætíð skipuleggja og framkvæma þannig að mengun sé eins lítil og kostur er. Loftræsting þarf að vera góð og þörf getur verið á vélrænni loftræstingu eða staðbundnu sögi.

Persónuhlífar:

- Augu: Hlífðargleraugu eða andlitshlíf.
- Hendur: Hlífðarhanskar úr PVC, neoprene eða gúmmí.
- Öndunarfæri: Sé loftræsting ekki góð þegar unnið er með efnið ber að nota rykgrímu með síu P2.
- Annað: Hlífðarfatnaður.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

Ástand og útlit: Hvítar örperlur.

Lykt: Lyktarlaust.

Litur: Hvítur.

pH: > 13 í 1% lausn.

Blossamark [°C]: Á ekki við.

Suðumark [°C]: 1390.

Bræðslumark [°C]: 320.

Hætta á sjálfíkveikju: Engin.

Eldnærandi eiginleikar: Nei.

Eðlisþyngd [kg/m³]: 1000 ± 15.

Leysanleiki í vatni: 420 g/l við 0 °C 3470 g/l við 100 °C.

Leysanleiki í öðrum leysiefnum: Leysist upp í alkóhóli og glýseróli.

Þykkt: Á ekki við.

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

Stöðugleiki: Varan er stöðug við tilætlaða notkun, og réttar geymsluaðstæður.

Efni sem skal varast: Hvarfast óþynnt við málma og myndar vetni, sem blandað andrúmslofti getur valdið sprengingu. Hvarfast kröftuglega við sýrur og vatn samfara mikilli varmamyndun.

Hættuleg niðurbrots-efni: Vetni.

11. EITURFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

Almennt: Eftirfarandi upplýsingar byggja á upplýsingum frá framleiðanda innihaldsefna vörunnar. Eitrunaráhrif vegna tærandi eiginleika vörunar. Ætandi áhrif á slímhimnur, augu og húð.

Snerting við húð:	Ætandi.
Augu:	Ætandi, Getur skaðað hornhimnu. Getur orsaka varanlegan augnskaða og jafnvel blindu.
Inntaka:	Ætandi. Veldur skemmdum á slímhúð í munni og hálsi. Hætta á varanlegum skaða.
Innöndun:	Ertandi fyrir nef og háls. Langtíma erting getur orsakað s´rum hálsi, blóðnösnum og bronkítis.
Heilsuhætta:	Inntaka
Efni	LD50_{rotta} mg/kg
Vítissóði	40

12. HÆTTUR GAGNVART UMHVERFINU

Lífniðurbrot:	Niðurstöður rannsókna á hráefnunum sem notuð eru í vöruna sýna að þau brotna auðveldlega niður í náttúrunni.
Eituráhrif í vatni:	Óþynnt vara er hættuleg vatnalífverum vegna hás sýrustigs, en þynnt hlutleysist hún fljótt.
Þrávirkni:	Afar ólíklegt er að einhver hráefnanna sem notuð eru í vöruna safnist fyrir í fæðukeðjunni þar sem að þau brotna öll niður og eru auk þess vatnsleysanleg.

13. FÖRGUN

Ekki má urða vöruna. Sé um lítið magn að ræða á að blanda vörunni varlega saman við mikið vatn og meðhöndlið eins og um lítinn efnaleka sé að ræða (sjá 6. lið). Hafið samband við framleiðanda eða spilliefnamóttöku ef um mikið magn er að ræða. Gallaða vöru á að senda til framleiðanda. Að öðru leit er vísað í reglugerð 737/2003 um meðhöndlun úrgangs.

14. FLUTNINGUR

ADR (flutningar á vegum)

SP-númer:	1823
Innihaldslýsing:	VÍTISSÓÐI, Á FÖSTU FORMI.
Flokkur:	8
Pökkunarflokkur:	II
Hættunúmer:	80

IMDG (flutningar á sjó)

UN-number:	1823
Proper ship name:	SODIUM HYDROXIDE, SOLID.
Class:	8
Packing group:	II
MFAG table no.:	
EmS no.:	F-A, S-B

DGR (flutningar í lofti)

UN-number:	1823
Proper ship name:	SODIUM HYDROXIDE, SOLID.
Packing group:	II

15. UPPLÝSINGAR UM LÖG, REGLUGERÐIR EÐA REGLUR

Unnið samkvæmt reglugerð 1027/2005 um öryggisblöð, reglugerð 154/1999 um reglur og leiðbeiningar um mengunarmörk og aðgerðir til að draga úr mengun á vinnustöðum ásamt síðari breytingum og reglugerð 737/2003 um meðhöndlun úrgangs. Merkingar eru í samræmi við reglugerð nr. 236/1990 um flokkun, merkingu og meðferð eitrefna, hættulegra efna og vörutegunda sem innihalda slík efni ásamt síðari breytingum.

Merking:

H-setningar:

35 Mjög ætandi.

V-setningar:

2 Geymist þar sem börn ná ekki til.

26 Berist efnið í augu skal strax skola vandlega með miklu vatni og leita læknis.

37/39 Notið viðeigandi hlífðarhanska og hlífðargleraugu/andlitsgrímu.

---

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Útgáfudagur: 15.02.2008**Útgáfa:** 5.**Kemur í stað:** 04.03.2004**Höfundur:** Heimir Haraldsson.

Þessar öryggisleiðbeiningar eru samdar með það í huga að koma á framfæri heilsu-, öryggis- og umhverfisupplýsingum er lúta að meðhöndlun og notkun vörunnar.

Þær upplýsingar sem fram koma eru byggðar á gögnum sem framleiðandi telur áreiðanleg. Sum þessara gagna eru látin í té af hráefnaframleiðendum og því getur framleiðandi ekki ábyrgst að þau séu í alla staði rétt.

Framleiðandi getur ekki stjórnað eða haft vitneskju um aðstæður og aðferðir við meðhöndlun, geymslu, notkun eða förgun vörunnar eftir að hún hefur verið seld kaupanda. Af þessum ástæðum tekur framleiðandi ekki ábyrgð á slysum eða öðru tjóni sem rekja má til eða er á einhvern annan hátt tengt meðhöndlun, geymslu eða notkun vörunnar.

Þessar öryggisleiðbeiningar voru einungis samdar fyrir þessa tilteknu vöru og því á einungis að nota þær í því sambandi. Sé varan blönduð öðrum efnum eða hún notuð sem hluti af annarri vöru er mögulegt að þessar öryggisleiðbeiningar séu ekki lengur viðeigandi.